

Kliinikumi 2020. aasta teadustöö aruanne

Joel Starkopf – TÜ Kliinikumi juhatuse liige

Hoolimata koroonaviirusest tingitud eriolukorrast käis kliinikumis 2020. aastal vilgas teadustegevus. Avaldati kokku 460 teadusartiklit, neist 211 kõrgetasemelist publikatsiooni ja 52 artiklit ajakirjas Eesti Arst. Kaks kliinikumi arst-õppejõudu – Margus Punab ja Maire Lubi – kuuluvad oma valdkonna 1% enim viidatud teadlaste hulka maailmas.

31.12.2020. aasta seisuga oli töös 413 erinevat teadusuuringut, sealhulgas 130 ravimifirmade rahas-

tusega kliinilist uuringut ning 283 akadeemilist uuringut. Aasta-aastalt on kasvanud uute alustatud uurin-gute arv, ennekõike akadeemiliste uuringute arv. 2020. aastal käivitati 151 uut uuringut, nende hulgas 29 ravimifirma rahastatud uuringut ja 13 akadeemilist sekkuvat uuringut. 19 teadusprojekti algatati seoses COVID-19 uurimisega.

Teadus- ja arendustöö lepingute kogusumma oli 1,3 miljonit eurot, sellest 0,4 miljonit moodustasid

uurimislepingud ravimifirmadega. Teadustöö toimub tihedas koostöös Tartu Ülikooliga. Kliinilise meditsiini instituudi enamik teadus-arendusprojekte on seotud kliinikumiga. Selliste projektide rahaline maht oli 2,6 miljonit eurot. Teadusuuringute nõuetekohasel registreerimisel, läbiviimisel ning teadlaste koolitamisel on suur roll kahe partneri koostöös loodud kliiniliste uurin-gute keskusel (selle juhataja on dr Katrin Kaarna).

Tabel 1. Peamised teadustöö näitajad 2016–2020

Näitajad	2016	2017	2018	2019	2020
1. Publikatsioonid					
Publikatsioonide arv, sh	631	569	589	615	460
kõrgetasemelised publikatsioonid (Eesti teadusinfosüsteemis kood 1.1, 1.2, 2.1, 3.1)	249	231	232	261	211
Eesti Arsti artiklid	53	42	49	49	52
2. Mõjukus					
Teadlased, kes kuuluvad oma valdkonna 1% enim viidatud teadlaste hulka	Margus Punab	Margus Punab	Margus Punab	Margus Punab	Margus Punab, Maire Lubi
Enim tsiteeritud TÜ Kliinikumi teadlased	Vt tabel 2				
3. Teadusuuringud					
3.1. Käimasolevate* teadusuuringute arv, sh					
ravimifirma rahastatud uuringud					413
akadeemilised teadusuuringud					130
akadeemilised teadusuuringud					283
3.2. Aasta jooksul alustatud teadusuuringute arv (vt joonis 1), sh					
ravimifirma rahastatud uuringud	98	84	114	143	151
sekkuvad akadeemilised teadusuuringud					29
muud akadeemilised teadusuuringud					13
COVID-19 teadusuuringud					109
COVID-19 teadusuuringud					19
4. Teadus- ja arendustöö lepingud					
Teadus-arendustegevuse lepingute summa (eurodes), sh	627 942	683 658	1 073 554	1 098 790	1 294 051
ravimifirma rahastatud uuringute summa (eurodes)	513 897	533 697	379 380	638 242	430 711
5. Koostöö Tartu Ülikooliga					
Kaitstud doktoritööd	1	10	5	6	11
Doktoriõppes olevad TÜ Kliinikumi töötajad					69
TÜ kliinilise meditsiini instituudi teadus-arendustegevuse lepingute summa, mis seotud teadustööga kliinikumis (eurodes)	1 793 643	1 934 947	1 620 270	1 882 114	2 637 478

* Käimasolev teadusuuring hõlmab erinevas faasis olevaid teadusprojekte alates nende lisamisest kliiniliste teadusuuringute registrisse läbi kogu projekti tsükli kuni vastutava uurija kinnituseni, et uuring on lõppenud.

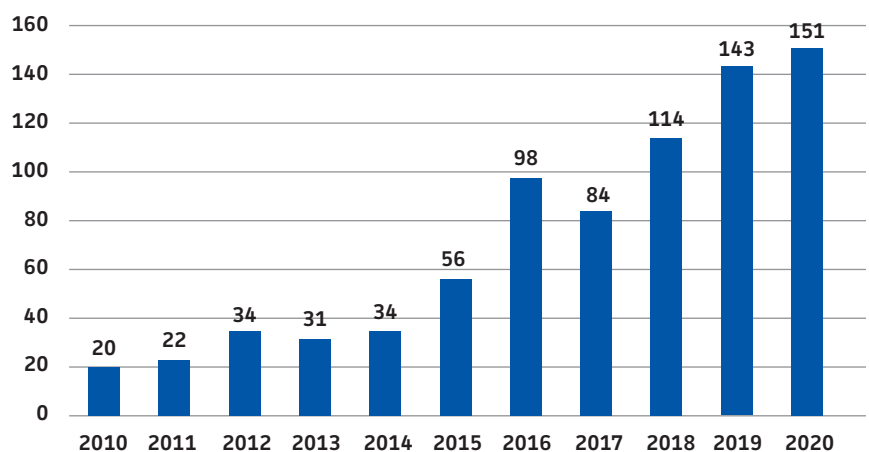
Tartu Ülikoolis kaitsti 11 doktori-tööd, doktoritöppes on 69 kliinikumi töötajat.

Dokoritöö kaitsjad ja kaitstud tööd:

- Balõtšev, Roman. Interaction between the immune and metabolic systems in different stages of schizophrenia spectrum disorders. *Dissertationes neuroscientiae Universitatis Tartuensis*: 32, 163, 2020
- Beljantseva, Jelena. Small fine-tuners of the bacterial stringent response - a glimpse into the working principles of Small Alarmone Synthetases. *Dissertationes technologiae Universitatis Tartuensis*: 57, 103, 2020.
- Braschinsky, Kati. Epidemiology of primary headaches in Estonia and applicability of web-based solutions in headache epidemiology research. *Dissertationes medicinae Universitatis Tartuensis*: 306, 128, 2020.
- Kukk, Katrin. Risk factors of binge eating and overeating - towards an integrated model. *Dissertationes psychologicae Universitatis Tartuensis*: 57, 113, 2020.
- Lilleväli, Hardo. Hyperphenylalaninaemias and neurophysiological disorders associated with the condition. *Dissertationes neuroscientiae Universitatis Tartuensis*: 31, 133, 2020.
- Müller, Raili. Cardiometabolic risk profile and body composition in early rheumatoid arthritis. *Dissertationes medicinae Universitatis Tartuensis*: 302, 132, 2020.
- Raam, Liisi. Molecular alterations in the pathogenesis of two chronic dermatoses - vitiligo and psoriasis. *Dissertationes medicinae Universitatis Tartuensis*: 308, 163, 2020.
- Rahu, Madis. Structure and blood supply of the postero-superior part of the shoulder joint capsule with implementation of surgical treatment after anterior traumatic dislocation. *Dissertationes medicinae Universitatis Tartuensis*: 298, 103, 2020.

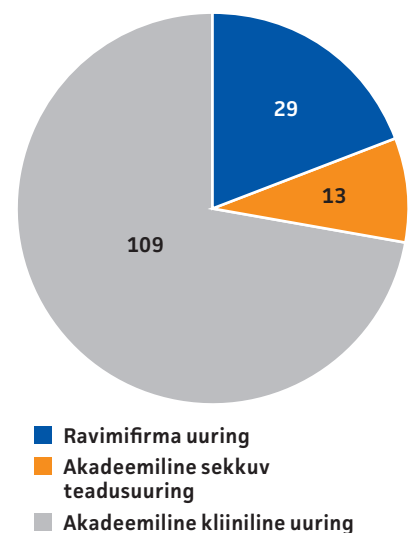
Tabel 2. Enim tsiteeritud TÜ Kliinikumi teadlased 2020. aasta lõpu seisuga

Töötaja	Scopuse ajapiiranguta tsiteeringute arv	Scopuse ajapiiranguta h-indeks	Scopuse ajapiiranguta publikatsioonide arv
Punab, Margus	12 647	45	158
Eha, Jaan	10 069	22	61
Veldre, Gudrun	5 277	14	28
Tillmann, Vallo	4 487	29	130
Kingo, Külli	4 289	30	94
Salupere, Riina	4 143	22	40
Õunap, Katrin	3 478	28	137
Starkopf, Joel	2 713	27	90
Julge, Kaja	1 914	16	26
Maimets, Matti	1 601	12	36
Taba, Pille	1 601	21	92

Joonis 1. Kliinikumis aasta jooksul alustatud teadusuuringute arv.

- Saard, Marianne. Modern cognitive and social intervention techniques in paediatric neurorehabilitation for children with acquired brain injury. *Dissertationes medicinae Universitatis Tartuensis*: 295, 167, 2020.
- Toome, Kadri. Homing peptides for targeting of brain diseases. *Dissertationes medicinae Universitatis Tartuensis*: 300, 151, 2020.
- Vetkas, Artur. Long-term quality of life, emotional health, and associated factors in patients after aneurysmal subarachnoid haemorrhage. *Dissertationes medicinae Universitatis Tartuensis*: 309, 127, 2020.

Joonis 2. Kliinikumis 2020. aastal alustatud teadusuuringute jaotus.